A fost Culianu turnător al savantului Mircea Eliade? (I)

Motto: În opinia lui C.G. Jung, *„spiritul timpului ar fi o înclinație sentimentală care, din motive necunoscute, acționează ca o forță suverană de sugestie asupra spiritelor slabe trăgându-le după ea. A gândi altfel decât se gândește în general a avut întotdeauna un fel de semnificație de... nepotrivită ilegimitate... chiar de blasfemitoriu, atrăgând posibile pericole sociale pentru cel care înoată astfel în susul apei... Spiritul timpului ne invită la somn... misiunea lui stă în a ne împiedica de a gândi”*

(Vintilă Horia, „Revista Scriitorilor Români”, nr. 14/ 1977).

Ioan P. Culianu se pare că a scris din Franța o notă informativă despre Mircea Eliade (vol. *Mircea Eliade în arhiva Securității*, Ed. Mica Valahie, 2008, p. 233). Autorul este recognoscibil după conținutul notei pentru Securitate, turnătorul Ion Manea auto-deconspirându-se și el în 1974 odată cu menționarea volumului soției sale, *Gramatica comparată* (ibid., p.117). În nota scrisă probabil de Culianu se amintește și de Adriana Berger, după moartea savantului autoare a unui articol anti-Eliade în revista „Minimum” din Israel, urmat de alte articole calomnioase. De la Paris, tânăra îi scrisese în românește asistentului de română de la Groningen pe 13 octombrie 1984 că „nu are slujbă”, după ce renumitul filozof al religiilor se dispensase de ajutorul ei la clasarea manuscriselor și a corespondenței. Eliade consemnase în jurnal că angajarea acesteia a fost, „cea mai gravă eroare din ultimii 25 de ani” (cf. M. Eliade, *Jurnal*, 31 martie 1984). Poate chiar Culianu scria că „sursa” (adică autorul notei informative) o cunoaște pe Adriana Berger. Aceasta ar fi o „tipă de o rară mediocritate” care l-a căutat insistent și care îi dactilografiază (în franceză) o conferință.

Din memoriul de activități legate de istoria religiilor pe care fostul profesor de română de la Groningen l-a alcătuit în noiembrie 1990 în vederea angajării sale ca profesor de istoria religiilor la Divinity School, aflăm că pe 23 noiembrie 1984 și-ar fi prezentat la Sorbona volumul lansat pe 7 noiembrie (cf. Culianu, scrisoarea din 18 sept.1984). Cartea apăruse cu sprijinul marelui savant care, solicitat insistent de editorul francez, a scris în august 1984 o foarte scurtă prefață. Prefața fusese „condiție sine qua non” ca Payot să-l publice „recomandat de o autoritate”, cum se poate citi în cele câteva rânduri ale lui Eliade reprezentând „cea mai importantă însemnare din *Jurnal* referitoare la I.P. Culianu” (cf. E. Iricinschi, p.260, în vol. *Experiențe ale extazului*, 1998). Una dintre epistolele trimise academicianului de la Chicago face puțină lumină în povestea scurtei prefețe în măsura în care din ea reiese că autorul de 34 de ani se grăbise în primăvara lui 1984 să-și scrie singur recomandarea: „Îmi pare rău că a mai trebuit să vă obosiți cu prefața pentru volumul de la Payot. Eu speram că versiunea trimisă era conformă celor spuse de Dvs. Oricum, vă mai exprim încă o dată recunoștința pentru a 1001-a dovadă de bunătate pe care mi-o dați” (I.P. Culianu, 4 aprilie 1984). Cartea (nesuscitând vreun interes deosebit nici în Franța și nici în Olanda, apud. Culianu) trebuie să fi fost prilejul conferinței intitulată „Știința în Renaștere” pe care i-a dactilografiat-o Adriana Berger în franceză.

Altă conferință la Sorbona nu mai figurează în bio-bibliografia sa completată de Tereza Culianu uneori neinspirat. E posibil ca ea să fi semnalat prezența fratelui ei la Rimini în vara lui 1989. Bio-bibliografia publicată în „Litere, Arte & Idei” (18 mai 1992, p.7) indică la „Conferințe” că ar fi ținut conferința „Detective novels” pe 21 aug. 1989 la Rimini, unde era organizată cea de-a zecea „Întrunire pentru prietenia între popoare”. Lucrul este greu de crezut nu numai din pricina limbii englezești a conferinței, chiar dacă pe atunci Culianu preda italiana în America. E puțin probabil ca un subiect legat de ucideri urmate (cvasi automat) de prinderea criminalului să fi fost acceptat la acea întrunire pledând pentru amiciție în sensul creștin de „agape”.

După ce (susținut de M. Eliade) Culianu și-a văzut la două mari edituri teza de ciclul trei și cartea despre eros și magie (cu o scurtă prefață alcătuită de profesorul Eliade în febr. 1982), e posibil ca el să fi transmis Securității acea notă detaliată despre Eliade unde stă scris că i-a citit Adrianei Berger teza de doctorat din 1982 pe tema operei lui Eliade și că a trebuit să-i răspundă Adrianei Berger la o mulțime de întrebări privitoare la „relația sa cu Mircea Eliade”.

Pe la 22 de ani, comunistul Ioan Petru Culianu primise după licența în italiană postul dorit (de redactor la revista „Secolul XX”) pe care un securist îl asigurase că-l va avea, dacă va colabora cu temuta instituție (vezi interviul din 2 decembrie 1990 înregistrat de G. Adameșteanu și publicat în Revista „22” din 22-23 mai 2011, p. 13; republicat să umple 32 de pagini în culegerea de articolașe din „Lumea liberă românească”, intitulată pompos și nepotrivit: *Păcatul împotriva spiritului*, 2005, p.59). În vara anului 1972 Securitatea i-a permis licențiatului să treacă dincolo de granițele închise ale Republicii Socialiste România spre a se perfecționa în italiană la Perugia, cu o bursă de două luni.

În 1990, italienistul Culianu i-a povestit Gabrielei Adameșteanu că la vremea studenției sale bucureștene venise la el un securist spre a-l racola. Acel securist, după ce a aflat dorința acestuia de a lucra în redacția revistei „Secolul XX”, l-a asigurat că Securitatea îi poate îndeplini visul. După asasinatul de la Chicago, Paul Drogeanu și-a amintit că Ioan Petru Culianu primise înainte de a rămâne în Italia postul la revista „Secolul XX” (vezi Paul Drogeanu în „Litere Arte & Idei” din 18 mai 1992, p.7). Decizia de a rămâne în Italia a atras după sine abandonarea visului de a lucra la cea mai prestigioasă revistă culturală scoasă în țară, dar nu și abandonarea colaborării sale cu Securitatea, cu atât mai greu de realizat cu cât poliția politică i-a trimis un colaborator al ei în Lagărul de refugiați de la Latina din apropierea Romei (cf. A. Oișteanu, *Asasinarea lui Culianu*, în rev. „Oglinda literară”, Nr.116/ 2011, p.7065).

Nota informativă despre Mircea Eliade are data exactă și semnătura turnătorului anonimizate, în conformitate cu Legea 187 și Ordonanța 16 care permite să se „publice doar numele informatorilor care prin acțiunea lor au încălcat drepturile și libertățile omului” (vezi în revista „22”, nr 862 din 18 sept. 2006, interviul cu Claudiu Secașiu, președintele C.N.S.A.S.). De ca și cum **în mod „legal” oamenii în comunism ar fi fost lipsiți de dreptul la o viață privată**.

Înregistrările din perioada dictaturii comuniste prin pereții „microfonizați” ai camerei fostului deținut politic Constantin Noica, sau pe calea turnătoriilor obținute de Securitate de la mulți dintre vizitatorii filozofului marginalizat, n-ar fi fost, vezi-Doamne, încălcări ale acestui drept fundamental.

Știindu-se permanent hărțuit, intimidat și urmărit de statul polițienesc, filozoful retras la Păltiniș mai visa câteodată că le va „trânti ușa în nas” comuniștilor care l-au băgat în închisoare în loc să-i publice manuscrisul despre Hegel, încălcându-i apoi dreptul la o viață privată, lipsită de urmăritori și „ciripitori”. Constantin Noica visa că va rămâne la familia lui din Anglia, „ca să nu mai aibe nimeni prilej să se ocupe de el” (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Filozoful Noica, un marginalizat al culturii comuniste și postcomuniste*, în „Tribuna”, Cluj-Napoca, nr. 282/2014, pp.23-25).

În studiul său *Totalitarismul ca mod de acaparare a puterii de stat* (postat pe internet la www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/varlam , pagină greu accesibilă), istoricul Ion Varlam (fost deținut politic) observase cu justețe că, oricare ar fi ideologia sa, totalitarismul are neapărat un caracter ideologic prin „voința de a-și justifica natura teroristă”. Aceasta ar fi „o primă deosebire față de dictatura banală”. Numai că ideologia pe care o practică totalitarismul de dreapta sau de stânga este „nelegitimă până și în ochii propriei doctrine” (cf. Ion Varlam, ibid.). Pentru că plasează într-un viitor utopic binele ca scop final, în timp ce face răul, actualitatea fărădelegii față de *persoanele indezirabile* fiind mijlocul de realizare a măreției viitoare.

După schimbarea de regim din decembrie 1989, foștii comuniști și tinerii pe care ei îi instruiesc pentru cercetările „Centrului internațional de studii asupra comunismului” din cadrul „Memorialului de la Sighet” au căpătat în deceniile post-comuniste o curioasă abilitate: cu toții par extrem de vigilenți ca studiile lor să nu cumva să fie „impurificate” prin citarea de mărturii din volumele de memorii publicate de foști deținuți politici după căderea comunismului. Sarcina cercetătorilor de dosare dă impresia a se limita la papagaliceala discursului securiștilor torționari, îndosariat și oferit de Securitate spre amănunțită cercetare.

Primind de la Ioana Diaconescu linkul „Memorialului de la Sighet” pe 17 decembrie 2017 și uitându-mă pe cele 20 de titluri ale „Bibliotecii Memorialului”, am constatat că nu apar titluri ale cărților unor foști deținuți politici povestind ororile prin care au trecut. În biblioteca atent triată nu figurează decât roadele copierii dosarelor securiste. Nici vorbă să se găsească lucrările de sinteză ale doctorului Florin Mătrescu sau ale lui Fabian Seiche (*Martiri și mărturisitori români din secolul XX,* 2014).

Oare „Memorialul de la Sighet” ocolește intenționat volumele de memorii ale victimelor închisorilor politice comuniste? Ne punem această întrebare întrucât „cercetătorii acreditați ai C.N.S.A.S.” mereu „uită” să prezinte și punctul de vedere al victimelor, difuzând negreșit „limbajul standardizat” (cf. Carmen Ciornea, lector univ.la Facultatea de Teologie din Constanța) al torționarilor folosiți la anchetare de poliția politică.

Un exemplu de limbaj standardizat găsim la anchetarea deținutului Petru Manoliu din lotul Noica-Pillat. Acestuia i-a fost îndosariată așa-zisa mărturie de anchetă după care „Noica, sub pretextul lui Hegel, reafirmă vechile convingeri legionare, pe cât de mistice, pe atât de reacționare” (P.M.). Același limbaj securisto-comunist a folosit și sursa „Șerban” (Pavel Apostol) căruia Z. Ornea/ Orenstein îi dăduse pe ascuns manuscrisul lui Noica despre Hegel, întâi fragmentar, apoi în totalitate: „Cunoscutul filozof legionar” în lucrarea sa, „unul din cele mai periculoase materiale ideologice din țară”, ar face apologia religiei. Lucrarea despre Hegel ar conține „afirmații cu caracter fățiș anti-comunist și mistic”[1].

Un anchetator i-a spus unui deținut politic următoarele: „Vă vom obliga, prin metodele noastre, să declarați numai ce vrem noi. Aceste declarații smulse cu cleștele înroșit în foc le vom păstra ca MĂRTURII, ca acte pentru arhivă, după care se scrie istoria. Vom păstra dosarele până ce voi veți pieri. Vom muri și noi, dar istoria se va scrie pentru generațiile viitoare după aceste documente” (cf. Octavian Voinea, *Masacrarea studențimii române*, 1995). Carmen Ciornea, autoare a volumului *Chipul Rugului Aprins* (2016) spunea la TV-Trinitas că abia după câteva luni de studiu la C.N.S.A.S. a unor dosare de Securitate a realizat că procesele verbale de anchetă erau stereotipe în scopul de a azvârli în închisoare victima îndelung torturată și că, pentru aflarea adevărului, trebuie neapărat să ia legătura cu supraviețuitorii. Ea a vorbit cu Emanoil Mihăilescu, Nicolae Rădulescu și cu preotul Nicolae Bordașiu din așa numita organizație „mistico-fascistă” a Rugului Aprins, lot din care au fost omorâți în temnița politică trei oameni complet nevinovați: doi poeți mistici, dr. Vasile Voiculescu și Sandu Tudor și un preot: arhim. Haralamb Vasilache.

Pentru că adevărații autori ai crimelor care au dus din 1945 până în 1989 la uciderea a 890.000 (opt sute nouăzeci de mii) de români fără a socoti victimele comunismului din Basarabia, Bucovina și Ținutul Herții și la circa două milioane de întemnițați politici pe diferite termene între 23 august 1944 și 1964 (vezi *Monumentul victimelor comunismului de la Chene Bourg, Geneva, Elveția*) n-au fost nicicând pedepsiți, ei și urmașii lor au rămas să controleze falsificarea istoriei pentru a-și ascunde vinovăția. În „Wikipedia” românească, enciclopedie confiscată de un grup mafiot, s-a inventat chiar și un imaginar „Nürnberg românesc” care ar fi validat verdictele farselor de procese politice din timpul ocupației sovietice (vezi Testis Dacicus/ George Manu, *România sub ocupație rusească în spatele Cortinei de fier*, Ed. Mica Valahie, București, 2011).

Din perspectiva beneficiarilor comunismului și ai post-comunismului, apare semnificativă reacția unui vizitator al filozofului Noica, la propunerea lui Sorin Ilieșiu, de a fi comemorată într-o zi anume memoria victimelor comunismului. Propunerea lui S. Ilieșiu a stârnit opoziția lui Andrei Pleșu, îngrijorat nevoie mare ca nu cumva să fie „statutate” niște „noi chermeze” (vezi scrisoarea lui S. Ilieșiu către Radu Filipescu, 1 febr. 2012).

Teama de istoria „recentă”, povestită așa cum a fost ea, și nu după șabloane „legalizate” de foști ideologi ai regimului comunist, au avut-o mereu „cripto-bolșevicii” și clientela acestora. Savantul Micea Eliade notase în jurnalul său ce-i spusese fostul deținut politic C.C. Giurescu, atunci când s-au revăzut după treizeci de ani: Securitatea a scos biblioteca istoricului George Brătianu arestat în 1950 și i-a dat foc, distrugând nu numai cărțile din bibliotecă ci și manuscrisele (6 mai 1972). După exemplul bolșevicului Roller (cu ilustrația manualului prezentând la p. 735 Regimentul de artilerie „Ana Pauker”, ediția a III-a, 1947), istoria se cerea (vezi Doamne) reinventată de criticul literar Zigu Ornea, sau chiar de jurnalistul politic I.P. Culianu.

Referindu-se la volumele omagiale *Aufsaetze zu Mircea Eliade*, îngrijite de Hans P. Duerr (n.1943), dintre care deja apărut (*Sehnsucht nach dem Ursprung*, 1983), academicianul Mircea Eliade îi scria lui Culianu pe 24 febr. 1984 că nu-l deranjează dacă ele cuprind și articole critice, gândindu-se probabil la diversitatea firească de opinii și nu la **etichetarea**

Isabela VASILIU-SCRABA

(Continuare în pg. 18)

România – doar un cal troian?

Sorin Roşca Stănescu, fostul director al ziarului *Ziua*, actualul coordonator al site-ului corectnews.ro, unul dintre cei mai cunoscuţi analişti politici români de azi, avansează în editorialul său de Paşti (29 aprilie 2019) o teză cu adevărat explozivă. În marginea cărţii *Prăbuşirea mitului Securităţii* (Editura Elion, Bucureşti, 2018), de Corvin Lupu şi Cristian Troncotă, celebrul jurnalist scrie negru pe alb: „Trădarea Securităţii la care se referă istoricii specializaţi în activitatea serviciilor secrete constă în faptul că, în frunte cu generalul Iulian Vlad, cei mai mulţi oameni aflaţi la comanda Securităţii lui Ceauşescu erau de fapt agenţi sovietici. Aceştia au acţionat în decembrie 1989 la comandă, fiind susţinuţi şi de armata din umbră a celor aproape 30 de mii de agenţi de diversiune aduşi în România sub formă de turişti, iar obiectivul a fost instaurarea din capul locului a unui regim marionetă al Moscovei. [...] Nu o spun istoricii, o spun eu de această dată. Dacă cei care au preluat din mâinile oamenilor Moscovei hăţurile serviciilor secrete din România au fost tot oameni ai Moscovei, atunci ce altceva au fost regimurile politice de la Bucureşti care au fost susţinute de aceste servicii secrete impregnate de ADN-ul Moscovei?"

Să reluăm cu cuvintele noastre. Integrarea României în structurile euroatlantice, în UE şi în NATO, ar fi o operaţiune de tip „cal troian" (România) a Rusiei în Occidentul democratic şi capitalist. Ipoteza e enormă, dar nu poate fi respinsă pur şi simplu. Prea sunt multe probele şi indiciile care pot fi aduse în sprijinul acestei ipoteze. Chiar dacă argumentaţia propusă de istoricii Corvin Lupu şi Cristian Troncotă ni se pare prea pătimaşă, prea de tot polemică faţă de generalii Aurel I. Rogojan şi Iulian Vlad, ultimul dispărut nu demult. Polemica nu face niciodată casă bună cu cercetarea istorică, iar în cazul nostru, le aduce prejudicii şi autorilor *Prăbuşirii mitului Securităţii*, şi nu numai generalilor Iulian Vlad, Aurel I. Rogojan, Filip Teodorescu, colonelului Radu Tinu, toţi atacaţi virulent în acest volum. Dar, chiar dacă exemplificările aduse la teza lor principală (trădarea Securităţii în favoarea Moscovei) de Corvin Lupu şi Cristian Troncotă pot fi măcar în parte eronate, teza se poate susţine atunci când e ilustrată cu alte nume, puse în evidenţă sumar şi în cartea de faţă.

În schimb, autorii, Corvin Lupu şi Cristian Troncotă (el însuşi general – lucrând cinci ani în arhivele Securităţii înainte de 1989 şi cinci ani după 1989, fost decan în Academia de Informaţii), întocmesc un indice cu informaţii extinse despre numele prezente în volum, mai „îndrăzneţe" decât cele de la CNSAS, un indice care a fost trecut cu vederea, deşi cartea a apărut în 2018. Vom încerca o scurtă selecţie care poate lăsa multă lume cu gura căscată:

„Băcanu, Petre Mihai, jurnalist român, acuzat de legături cu serviciile secrete sovietice, a fost ocrotit de gen. Iulian Vlad."

„Caramitru, Ion, conspirator anticeauşist, colaborator al Securităţii, actor, ministru al Culturii (1996-2000), director al Teatrului Naţional din Bucureşti (din 2005)."

„Cumpănaşu, Ion, ofiţer acoperit de Securitate, şef al Cenzurii (1973-1977), director general al AGERPRES (1977-1983), redactor-şef al ziarului „Scânteia" (1983-1984) şi preşedinte al Departamentului Cultelor (1984-1989).

„Dinescu, Mircea, poet cunoscut pentru legături cu serviciile sovietice şi cu Securitatea, disident."

„Iliescu, Ion Ilici Marcel, activist comunist de etnie ţigan, evreu şi român, ministru al Tineretului (1967-1971), secretar al CC al PCR (1971), prim-secretar al judeţului Iaşi (1974-1979), conspirator anticeauşist, preşedinte al României (1990-1996; 2000-2004)."

„Isărescu, Mugur, absolvent al ASE Bucureşti, ofiţer de Securitate, guvernator al Băncii Naţionale din 1990, prim-ministru în anul 2000, deţinător de proprietăţi şi valori."

„Kostyal, Ştefan, evreu maghiar, general MApN, absolvent al Academiei Militare Superioare a MST al URSS „K.M. Voroşilov", cetăţean al URSS în secret, agent al GRU, conspirator anticeauşist."

„Liiceanu, Gabriel, filozof, colaborator al Securităţii, propagandist post-decembrist."

„Mălureanu, Vasile, col. de Securitate şi gen. SRI (rez.), şef al Diviziunii pentru Apărarea Constituţiei."

„Militaru, Nicolae (Lepădat), general-colonel MapN, agent al GRU, ministru al Apărării."

„Negriţoiu, Mişu, absolvent al ASE Bucureşti şi al Facultăţii de Drept, lucrător în reţeaua comerţului exterior, director al unor societăţi controlate de Securitate, şeful agenţiei economice a României din New York şi şef al Biroului Comercial al României în Los Angeles."

„Patriciu, Dan Costache („Dinu"), arhitect, recrutat de Securitate şi trimis să-şi desfăşoare activitatea în Emiratele Arabe Unite, în 1990 i s-a dat întreprinderea de stat „Rompetrol" şi a fost promovat în politică, unde a realizat mai multe scindări ale mişcării liberale."

„Pleşu, Andrei Gabriel, colaborator al Securităţii, filozof, eseist, politician post-decembrist, ministru al Culturii (1989-1991), ministru de Externe (1997-1999), consilier prezidenţial (2004-2005)."

„Radu, Nicolae, comandor, agent sovietic, conspirator anticeauşist."

„Rădulescu, Gogu, înalt demnitar comunist, de etnie ţigan şi evreu, a susţinut tacit opoziţia faţă de Ceauşescu, în noaptea de 21-22 decembrie 1989 împreună cu gen. Vlad, i-a propus gen. Vasile Milea să-l aresteze pe Ceauşescu."

„Stoenescu, Alex Mihai, subinginer de metalurgie, doctor în istorie, informator al Securităţii, autor de cărţi."

„Voiculescu, Dan, absolvent al ASE Bucureşti, între 1980 şi 1990 a fost director al Întreprinderii „Crescent" a Securităţii."

Teza pe care editorialistul Sorin Roşca Stănescu o extrage din cartea *Prabuşirea mitului Securităţii*, semnată de Corvin Lupu şi Cristian Troncotă, precum şi din propria sa experienţă şi cunoaştere extinsă a României recente e cu adevărat înspăimântătoare. Este România doar o gubernie, un cal troian al Rusiei în UE şi în NATO? O întrebare care poate să dea vertij, mai ales dacă ţinem cont de armele americane prezente pe teritoriul ţării şi, eventual, de cele care ar mai putea veni. Dar nu e exclus ca adevăratul mister să se ascundă în relaţiile strategice rămase secrete dintre SUA şi Rusia. Pe afară-i vopsit gardul şi-năutru-i leopardul! De ce ne preocupă asemenea teze şi ipoteze? Este simplu (ca într-o reclamă recentă): viaţa noastră depinde prea mult de asemenea mari scamatorii invizibile.

Petru ROMOŞAN

Continuări ✶ Continuări ✶ Continuări ✶ Continuări ✶ Continuări ✶ Continuări

A fost Culianu turnător al savantului Mircea Eliade? (I)

sa ca „fascist", sau **la minimalizarea faimei de care s-a bucurat gândirea sa înnoitoare pe tărâm ştiinţific**, cum se poate constata din textul lui Culianu intitulat „Ţestoasa chioară" şi din articolul comunistului Andrei Pleşu (vizitator constant al familiei lui Leonte Răutu, nu numai al filozofului de la Păltiniş), fals dizident beneficiar al unor „burse de lux" (cf. Noica; problema falsei sale dizidenţe a fost abordată de sculptorul Bata Marinov, un fost coleg de facultate, într-o scrisoare din 8 febr. 2012 către S. Ilieşiu: http://www.romanianstudies.org/content/2013/02/marea-pacaleala-scrisoarea-lui-bata-marianov-catre-sorin-iliesiu/).

La un interviu, un fost elev al lui Mircea Eliade îşi amintea cum „cei care l-au audiat pe Profesorul Eliade erau perfect conştienţi că Eliade era cel mai bun... Azi îl critică numai cei mediocri, care nu au nimic de spus în domeniul istoriei religiei. Ei sunt aceia care dezinformează... În cultura contemporană, istoricizanţii consideră istoria ca un „dat" ce poate fi controlat ideologic. De aceea, chiar „*timpul*", în accepţiunea religioasă pe care i-a dat-o Mircea Eliade, le pare „o ameninţare la adresa controlului politic al istoriei" (cf. Charles Long).

În ce priveşte controlul politic în regimurile totalitare, Raymond Aron şi Carl Friederich (pe care Ion Varlam îi citează în studiul său despre definirea totalitarismului), au subliniat erijarea doctrinei politice a partidului unic în religie de stat. După monopolizarea tuturor puterilor (politică, economică, socială şi spirituală), caracterul totalitar al regimului ar implica de la sine crearea unei *poliţii politice* „responsabile cu exercitarea terorii şi conservarea puterii" (Ion Varlam). Diferenţa dintre totalitarismul de dreapta şi cel de stânga a fost sesizată de Eliade încă de când era ataşat cultural la Legaţia României din Lisabona: faţă de ceilalţi asasini politici, comuniştii, „asasinii roşii" operează la scară mare: „de la milioane în sus" (vezi M. Eliade, *Jurnalul portughez*, 28 ianuarie 1943, Bucureşti, 2010, p.141, a doua ediţie în care s-au cenzurat pasajele în care Eliade semnalează amploarea crimelor comuniste din Basarabia şi Bucovina de nord pe durata unui singur an).

Surprins de conţinutul textului de „desfiinţare" a poetului Horia Stamatu, text la care fostul comunist Culianu n-a vrut cu nici un preţ să renunţe, Virgil Ierunca [2] i-a împărtăşit fără menajamente impresia sa, după care Culianu ar fi fost un „trimis de stăpânire" care a păstrat relaţii de colaborare cu Securitatea (vezi Virgil Ierunca, scrisoarea către Culianu din 6 octombrie 1978, în rev. „România literară", 7 febr. 1996; vezi şi Isabela Vasiliu-Scraba, *La centenarul naşterii poetului Horia Stamatu. Ciudăţenii cripto-comuniste*, în rev. „Acolada", Satu Mare, anul VI, sept. 2012, p. 19).

Isabela VASILIU-SCRABA

[1] În urma bătăilor bestiale la care a fost supus filozoful, Securitatea a confecţionat „lotul Noica-Pillat" din 25 de persoane, arestând pe cei cărora Noica le citise manuscrisul: Al. Paleologu, N. Steinhardt, Sergiu Al-George, Vladimir Străinu, Arşavir Acterian, etc. Despre ceea ce Securitatea a botezat „lotul Noica-Pillat", fosta deţinută politic Simina Mezincescu spunea că „**între cele două grupuri nu era legătură, dar au fost conectate fiindcă în jurul lui Dinu Pillat erau şi câţiva foşti legionari şi au vrut să dea aparenţa unui complot legionar**. Era [pe de-o parte] *grupul moşierilor cu domiciliul obligatoriu la Câmpulung* şi [mai era] *grupul lui Pillat care erau exilaţi din Moldova, la Piatra Neamţ*. Eu [Simina Caracaş-Mezincescu] încercasem printr-o relaţie să fac să ajungă în Franţa manuscrisul *Povestiri despre Hegel* al lui Dinu Noica. M-am trezit într-un **lot imens din care nu cunoşteam multă lume**… Ca să mă oblige să semnez ceva grav, anchetatorul [Marin Anghel „care pe hârtiile de anchetă semna altfel", apud. Simina Mezincescu) m-a dat cu capul de pereţi până a căzut tencuiala de s-a văzut cărămida"(http://jurnalul.ro/campaniile-jurnalul/romani-care-mai-au-de-spus-ceva/simina-mezincescu-supravietuitoare-a-ultimului-mare-proces-comunist-noica-pillat-570642.html , în „Jurnalul naţional" din 2011, accesat pe 19 mai 2017). „Marin Anghel", care semna altfel pe declaraţiile de anchetă, ar putea fi securistul Alexandru Nicolschi/Nicolau care a folosit aceeaşi tortură cu o altă deţinută politic. Adriana Georgescu povesteşte cum a fost dată cu capul de perete până a fost umplută de sânge de anchetatorul Nicolschi (vezi *In the Beginning Was the End*, 1951, 2003). In încercarea de a ascunde (/falsifica) adevărata istorie „recentă", numele agentului sovietic Boris Grumberg, alias Nicolschi/Nicolau, aflat doisprezece ani în structurile de vârf ale Securităţii înfiinţate de Ana Pauker în 1948, nu a fost inclus în *Dicţionarul de istorie a României*, coordonat de Stan Stoica (Ed. Meronia, Bucureşti, 2007). In Wikipedia confiscată de o mafie cu interese ascunse (https://isabelavs2.wordpress.com/articole/isabelavs-wikipediaro19/), Zigu Ornea, „criticul lui Noica din Securitate" (apud. I. Spânu), este prezentat excesiv de laudativ, îndepărtându-se, fără nici o argumentare, toate informaţiile apărute în presă despre rolul lui Ornea în arestarea lui Noica. *Anii treizeci*, prezentaţi de Z. Ornea precum Mihail Roller, au fost reeditati de Polirom în 2015 cu prefaţa scrisă de o fostă profesoară de socialism (Marta Petreu), autoare (în 1993, Ed. Albatros) de poeme neruşinate (vezi Isabela Vasiliu-Scraba, *Mircea Vulcănescu într-un dicţionar de Humanitas* ; pe hârtie în „Tribuna", Cluj-Napoca, anul XV, nr.322/ 2016, pp.25-27; http://www.logossiagape.ro/2018/01/30/isabela-vasiliu-scraba-mircea-vulcanescu-in-zdranganit-de-tinichele/).

[2] Virgil Ierunca scrisese că poezia lui Horia Stamatu „va sfinţi locul si vremea" fie în afara României, fie „în ţara regăsită de mâine…împlinind sorocul spiritualităţii româneşti hărăzită să dăinuie prin jertfe ciclice" (V. Ierunca). Despre Culianu, prin e-mail, Cristian Bădiliţă îmi comunica pe 6 febr. 2017 următoarele : **„Îmi confirmaţi ce-mi povestea şi dl Poghirc, la Paris…Cornel Mihai Ionescu, fost profesor al lui Culianu, mergea în acelaşi sens"**.). Directorul Mihai Neagu Basarab (Biblioteca Românească din Freiburg) îmi scrisese pe 6 iulie 2016 că a publicat în 2015 şi 2016 din corespondenţa poetului Horia Stamatu cu Sanda Stolojan 175 de scrisori în „Buletinul Bibliotecii Române" („Buletin-2015" şi „Buletin-2016", de 700 de pagini). Dar el **nu a inclus si lunga scrisoare de 27 de pagini…**?

Afacerea „Meditaţia Transcendentală"

facultate-mamut trebuia să aibă soarta Facultăţii de Ziaristică , respectiv urma să fie relocată la Academia „ Ştefan Gheorghiu" unde ajunsese şi Facultatea de Ziaristică, iniţial arondată Facultăţii de Limbi Străine a Universităţii Bucureşti. În acel moment, studenţii din anul IV de la Filozofie , Sociologie, Psihologie şi Pedagogie au scris un memoriu colectiv către Comitetul Central al Partidului Comunist Român prin care solicitau că Facultatea de Filozofie - Istorie să nu fie relocată de la Universitatea Bucureşti (memoriul a fost semnat şi de unii studenţi din căminul Panduri) . În final, dintr-un motiv sau altul , relocarea nu a mai avut loc atunci . În schimb, imediat după căderea comunismului şi desfiinţarea Academiei „ Ştefan Gheorghiu" , Facultatea de Psihologie a fost mutată de la Universitatea Bucureşti în clădirea care a aparţinut fostei academii politice.

[3] Am înţeles ce inseamnau de fapt aceste câteva zeci de lei în timpul comunismului atunci când, prin anul II de facultate (1979), unul dintre colegii mei de an care era bucureştean (deci stătea la părinţi) , dar avea şi bursă pentru că salariul oficial al părinţilor lui era unul foarte mic pentru că „ nu depăşeau plafonul"(părinţii lui erau chelneri) , mi-a spus că „ porţia" lui primită de la părinţi pentru cheltuit pe vară era de 4000 de lei (cam atât câştiga atunci un miner pentru că această categorie avea printre cele mai mari salarii) . Peste doi ani , salariul unui profesor stagiar era de 1200 de lei. Peste câteva decenii , actorul Florin Călinescu va declara în direct la un post TV că în timpul comunismului el , student fiind, câştiga şi 10.000 de lei din figuraţie de film.

Sergiu SIMION